

Cauza C-716/20**Rezumatul cererii de decizie preliminară întocmit în temeiul articolului 98 alineatul (1) din Regulamentul de procedură al Curții de Justiție****Data depunerii:**

31 decembrie 2020

Instanța de trimitere:

Supremo Tribunal de Justiça (Portugalia)

Data deciziei de trimitere:

10 noiembrie 2020

Reclamanta-recurentă:

RTL Television GmbH

Pârâte-intimate:

Grupo Pestana S.G.P.S., S. A.

SALVOR – Sociedade de Investimento Hoteleiro, S. A.

Obiectul procedurii principale

În recursul declarat de recurenta RTL Television GmbH împotriva hotărârii pronunțate de Tribunal da Relação de Lisboa [Curtea de Apel din Lisabona] în procedura în care sunt intimate Grupo Pestana S.G.P.S., S. A., și Salvor, Sociedade de Investimento Hoteleiro, S.A. se ridică problema dacă noțiunea de „retransmisie prin cablu”, prevăzută la articolul 1 alineatul (3) din Directiva 93/83/CEE a Consiliului din 27 septembrie 1993, include retransmisia către public în cazul în care organismul care o efectuează nu este un organism de radiodifuziune și dacă retransmiterea simultană a emisiunilor unui canal de televiziune difuzate prin satelit, prin intermediul diverselor televizoare instalate în camerele de hotel, prin cablu coaxial, constituie o retransmisie a acestor emisiuni.

Obiectul și temeiul juridic al trimiterii preliminare

Interpretarea dreptului Uniunii, în special a articolului 1 alineatul (3) din Directiva 93/83/CEE a Consiliului din 27 noiembrie 1993; articolul 267 alineatul (b) TFUE.

Întrebările preliminare

1. Noțiunea de „retransmisie prin cablu”, prevăzută la articolul 1 alineatul (3) din Directiva 93/83/CEE a Consiliului din 27 septembrie 1993, trebuie interpretată în sensul că include, pe lângă retransmiterea simultană de către un organism de radiodifuziune a unei emisiuni a unui alt organism de radiodifuziune, retransmisia către public, în mod simultan și integral prin cablu, a unei transmisii inițiale de emisiuni de televiziune sau de radio destinate captării de către public (independent de aspectul dacă organismul care efectuează această retransmisie către public este sau nu organism de radiodifuziune)?

2. Retransmiterea simultană a emisiunilor unui canal de televiziune difuzate prin satelit, prin intermediul diverselor televizoare instalate în camerele de hotel, prin cablu coaxial, constituie o retransmisie a acestor emisiuni, inclusă în noțiunea prevăzută la articolul 1 alineatul (3) din Directiva 93/83/CEE a Consiliului din 27 septembrie 1993?

Dispozițiile de drept al Uniunii invocate

Directiva 93/83/CEE a Consiliului din 27 septembrie 1993 privind coordonarea anumitor norme referitoare la dreptul de autor și drepturile conexe aplicabile difuzării de programe prin satelit și retransmisiei prin cablu: articolul 1 alineatul (3)

Dispozițiile de drept național invocate

Code do Direito de Autor e dos Direitos Related [Codul privind drepturile de autor și drepturile conexe dreptului de autor; denumit în continuare „CDADC”], Decretul legislativ nr. 63/85 din 14 martie 1985, *Diário da República*, nr. 61/1985 din 14 martie 1985, astfel cum a fost modificat; articolul 176 alineatele 9 și 10 și articolul 187 alineatul 1 literele a) și e).

Decretul legislativ nr. 333/97 din 27 noiembrie 1997, *Diário da República*, nr. 275/1997, seria I-A din 27 noiembrie 1997 (de transpunere a Directivei 93/83/CEE a Consiliului din 27 septembrie 1993 în dreptul național), articolele 3 și 8.

Prezentare succintă a situației de fapt și a procedurii principale

- 1 Reclamanta, RTL GmbH (denumită în continuare „RTL”), cu sediul social în Köln, Germania, este un organism care realizează emisiuni de radiodifuziune sonoră și vizuală, destinate recepționării de către publicul general.
- 2 Reclamanta este una dintre întreprinderile care fac parte dintr-un grup de întreprinderi ce distribuie conținut de televiziune, care își desfășoară activitatea împreună sub denumirea comercială „Media Group RTL Germany” sau

„Mediengruppe RTL Deutschland”; din „Media Group RTL Germany” fac parte de asemenea mai multe întreprinderi identificate în mod specific în procedura principală.

- 3 Toate aceste entități, inclusiv reclamanta, aparțin în mod direct sau indirect RTL Group S.A., Luxemburg; întreprinderea respectivă conduce unul dintre principalele grupuri de întreprinderi din domeniul divertismentului din Europa, din care fac parte mai multe canale de televiziune și de radio din diferite țări europene.
- 4 Reclamanta realizează emisiuni de radiodifuziune sonoră și vizuală pentru mai multe canale de televiziune „gratuite” – cu alte cuvinte, a căror recepționare și utilizare în scopuri private nu sunt supuse plății unei licențe –, printre altele, canalul „RTL Television” (denumit în continuare „canalul RTL”).
- 5 Canalul RTL este un „canal generalist”; grila sa de programe pune la dispoziția telespectatorilor săi o gamă foarte largă de formate de televiziune (filme, seriale, emisiuni, documentare, evenimente sportive, știri și emisiuni de tip magazin) și este unul dintre cele mai cunoscute canale de televiziune în limba germană urmărite de populația germanofonă a Uniunii Europene.
- 6 Din punct de vedere tehnic, canalul RTL este recepționat în Germania, în Austria și în Elveția prin toate opțiunile existente pentru recepționarea emisiunilor de televiziune: satelit, cablu, IP, OTT/Internet și televiziune terestră („transmisie inițială”).
- 7 Întrucât RTL este un canal de televiziune gratuit, nu se percepe nicio taxă pentru recepționarea sa în locuințe, iar semnalul său nu este criptat în majoritatea opțiunilor de recepționare.
- 8 Deși grila de programe a canalului RTL vizează publicul cu reședința în Germania, Austria și Elveția, iar toate sursele de finanțare din publicitate provin din aceste țări, având în vedere propagarea semnalului de satelit (satelitul ASTRA 19, 2° Est), acest canal poate fi captat, din punct de vedere tehnic, în alte țări europene, în special în Portugalia, fiind suficient să se utilizeze o antenă parabolică obișnuită îndreptată către satelitul ASTRA 19, 2°.
- 9 În ceea ce privește recepționarea și utilizarea semnalului respectiv de către operatorii de televiziune prin cablu sau de către hoteluri, reclamanta, în calitatea sa de organism de radiodifuziune, consideră că are dreptul de a autoriza, în condițiile pe care le consideră adecvate, sau de a interzice retransmisia și comunicarea către public a emisiunilor sale, practica sa obișnuită fiind să încheie acorduri de licență în acest sens.
- 10 Reclamanta a încheiat deja mai multe acorduri de licență în acest sens atât cu operatorii de televiziune prin cablu, cât și cu hotelurile situate în Uniunea Europeană, acorduri care, împreună cu publicitatea, constituie sursa ei de venit; hotelul „Pestana Berlin Tiergarten”, situat în Berlin și administrat de o

întreprindere care aparține pârâtei Pestana Group, întreprinderea Pestana Berlin S.A.R.L., cu sediul în Luxemburg, plătește o remunerație organismului german de gestiune colectivă GEMA, în special pentru punerea la dispoziție a canalelor aparținând Media Group RTL, concret, a canalului RTL, pentru clienții respectivi.

- 11 Reclamanta a încheiat deja o serie de acorduri de licență pentru retransmisia și comunicarea către public a programelor sale cu operatorii de televiziune prin cablu care își desfășoară activitatea în Portugalia, precum și cu unele hoteluri situate în Portugalia, prețul aplicat hotelurilor portugheze pentru încheierea contractelor respective, în ceea ce privește canalul RTL, fiind de 0,20 euro pe cameră pe lună, la care se adaugă taxele aplicabile; acest preț este independent de rata de ocupare a hotelului.
- 12 Pârâta Grupo Pestana S.G.P.S., S.A. (denumită în continuare „Grupo Pestana”) este o întreprindere al cărei obiect de activitate constă în gestionarea participațiilor la capitalul altor întreprinderi, ca formă indirectă de desfășurare a activităților economice.
- 13 Pârâta Pestana Group deține participații majoritare în cadrul unor întreprinderi care, la rândul lor, dețin sau exploatează unități hoteliere care sunt identificate în detaliu în dosarul acțiunii principale și constituie unul dintre cele mai mari grupuri de întreprinderi portugheze din sectorul turismului, care exploatează structuri de cazare turistică care conțin în total aproximativ 9 450 de camere. Acest grup de întreprinderi deține 45 de hoteluri (în Portugalia și în alte țări), 9 complexe Vacation Club și 4 complexe imobiliare/turistice și este însărcinat cu gestionarea rețelei celor 33 de Pousadas de Portugal [(Paradores)].
- 14 Pârâta Salvor, Sociedade de Investimento Hoteleiro, S.A. (denumită în continuare „Salvor”), în care pârâta Pestana Group deține o participație directă de cel puțin 98,98 %, este o întreprindere portugheză care are ca obiect de activitate dezvoltarea și promovarea industriei hoteliere prin construirea sau finanțarea construirii de hoteluri și prin participarea directă sau indirectă la exploatarea hotelurilor și a unităților similare.
- 15 Pârâta Salvor exploatează complexe hoteliere situate în Portugalia, care sunt identificate în mod detaliat în dosarul acțiunii principale.
- 16 Recurenta RTL a formulat o acțiune împotriva pârâtelor GRUPO PESTANA și SALVOR, prin care solicită în principal:
 - i. constatarea faptului că, în speță, captarea și punerea la dispoziție a emisiunilor canalului RTL în camerele hotelurilor D. Joao II și Alvor Praia, precum și în camerele celorlalte hoteluri exploatare, direct sau indirect, de Salvor, constituie un act de comunicare publică în sensul articolului 187 alineatul 1 litera e) din CDADC sau, cu titlu subsidiar, că acestea constituie o retransmisie a emisiunilor respective în sensul articolului 187 alineatul 1 din CDADC.

ii. constatarea faptului că punerea la dispoziție menționată la litera anterioară necesită autorizarea prealabilă a RTL, în calitate de organism de radiodifuziune și de titular al drepturilor conexe drepturilor de autor asupra emisiunilor sale, în special dreptul de a autoriza comunicarea către public a emisiunilor respective și dreptul de retransmisie a acestora, precum și plata unei remunerații în schimbul lor.

iii. constatarea faptului că, în măsura în care reclamanta nu a acordat autorizația menționată la litera anterioară, punerea la dispoziție a canalului RTL în camerele hotelurilor exploatate de Salvor este ilegală.

iv. interzicerea facilitării de către Salvor a accesului la canalul RTL în camerele hotelurilor pe care le exploatează, fără a solicita în prealabil întreprinderii RTL și fără a obține autorizația acesteia pentru retransmisia și/sau comunicarea către public a emisiunilor sale.

v. obligarea Salvor la plata, cu titlu de despăgubire pentru retransmisia și/sau comunicarea către public a emisiunilor canalului RTL, a sumei de 0,20 euro pe cameră pe lună pentru perioada cuprinsă între momentul în care Salvor a început să pună la dispoziție acest canal în camerele hotelurilor sale și momentul la care încetează punerea la dispoziție ilegală a emisiunilor canalului RTL, la care se adaugă dobânzile legale calculate din ziua în care hotărârea cu privire la prezenta acțiune rămâne definitivă și până la plata integrală a sumei menționate.

vi. obligarea în solidar a părții Grupo Pestana la plata la care se referă cererea formulată la punctul iv) anterior.

vii. obligarea Grupo Pestana, în calitate de societate-mamă, la adoptarea măsurilor oportune în cadrul grupului, în special prin instrucțiuni obligatorii emise în conformitate cu dispozițiile Código das Sociedades Comerciais (Codul societăților comerciale), astfel încât întreprinderile pe care le deține să nu pună la dispoziție canalul RTL în hotelurile pe care le exploatează fără a obține în prealabil autorizația reclamantei, prin plata remunerației corespunzătoare.

viii. Obligarea Grupo Pestana la plata, cu titlu de despăgubire pentru retransmisia și/sau comunicarea către public a emisiunilor canalului RTL, a unei sume de 0,20 euro pe cameră pe lună, pentru perioada cuprinsă între momentul în care hotelurile exploatate de celelalte întreprinderi pe care le deține (altele decât Salvor) au început să pună la dispoziție acel canal în camerele respective și data încetării punerii la dispoziție ilegale a emisiunilor canalului RTL, precum și a dobânzilor legale calculate de la data la care hotărârea cu privire la prezenta acțiune devine definitivă până la plata integrală a sumei respective.

ix. obligarea Salvor la plata unei penalități cominatorii, care va trebui împărțită în mod egal între RTL și stat, în valoare de 5 000 de euro pentru fiecare zi ulterioară zilei în care hotărârea pronunțată cu privire la prezenta acțiune rămâne definitivă, în care Salvor nu respectă condiția menționată la litera iv).

- x. obligarea în solidar a Grupo Pestana la plata la care se referă cerința formulată la litera anterioară, pe baza faptului că, începând cu anul 2014, în camerele hotelurilor Pestana Alvor și D. Joao II, exploatate de pârâte, s-au difuzat programe ale canalului RTL, aparținând reclamantei, fără autorizație și fără plata unei contraprestații, ceea ce, în opinia sa, constituie un act de comunicare publică în sensul articolului 187 litera e) din CDADC sau, cu titlu subsidiar, constituie o retransmisie a emisiunilor respective în sensul literei a) a acestei dispoziții.
- 17 Prin hotărârea pronunțată, instanța de prim grad a admis parțial acțiunea și a statuat că captarea și punerea la dispoziție a emisiunilor canalului RTL al reclamantei RTL în camerele hotelurilor D. Joao II și Alvor Praia, precum și în camerele celorlalte hoteluri exploatate în mod direct sau indirect de pârâtele Grupo Pestana și Salvor constituie un act de comunicare publică în sensul articolului 187 alineatul 1 litera e) din CDADC (deși fără „a plăti intrare”), respingând celelalte cereri formulate împotriva intimatelor.
- 18 În susținerea concluziei sale, în sinteză, aceasta a considerat că comportamentul pârâtelor constituia un „act de comunicare publică”, chiar dacă nu se plătise nicio contraprestație specifică cu scopul de a remunera vizionarea canalului RTL. Aceasta a considerat de asemenea că distribuirea canalului respectiv nu reprezenta o „retransmisie de emisiuni”, întrucât nici intimatele, nici hotelurile identificate în acțiune nu sunt organisme de radiodifuziune.
- 19 În această privință, instanța a concluzionat că distribuirea canalului RTL de către pârâte nu era nelegală, în conformitate cu articolul 187 alineatul 1 literele a) și e) din CDADC și, în consecință, a respins cererea de constatare și cererile de despăgubire formulate de reclamantă, atât în temeiul normelor privind răspunderea civilă, cât și în temeiul principiului îmbogățirii fără justă cauză.
- 20 Reclamanta, nefiind de acord cu hotărârea respectivă, a formulat apel la Tribunal da Relação de Lisboa [Curtea de Apel din Lisabona], care a menținut hotărârea atacată.
- 21 În motivarea deciziei sale, Tribunal da Relação [Curtea de Apel din Lisabona], în ceea ce privește prezenta cauză, a considerat, în sinteză, că retransmisia prin cablu coaxial a programelor canalului RTL pe numeroasele televizoare instalate în camerele hotelurilor exploatate de intimate nu constituia o „retransmisie de emisiuni”, având în vedere definiția prevăzută la articolului 176 alineatul 10 din CDAC.
- 22 Nemulțumită de această decizie, reclamanta a formulat recurs la Supremo Tribunal de Justiça [Curtea Supremă], care l-a admis spre soluționare.

Principalele argumente ale părților din procedura principală

- 23 Reclamanta-recurentă susține că, cel puțin de la începutul anului 2014, unele dintre structurile hoteliere exploatate de intimata Salvor au oferit clienților săi

posibilitatea de a viziona unul dintre canalele de televiziune difuzate prin satelit de recurentă (canalul RTL), semnalul corespunzător fiind captat printr-o antenă de satelit și transmis pe televizoarele instalate în camerele respective printr-o rețea de cabluri coaxiale.

- 24 Invocând dispozițiile CDADC și ale Decretului legislativ nr. 333/97 privind difuzarea prin satelit și retransmisia prin cablu, precum și drepturile de exclusivitate care, în opinia sa, sunt conferite de reglementarea respectivă „organismelor de radiodifuziune” în ceea ce privește utilizarea în scopuri comerciale a programelor lor – în special dreptul de a interzice/autoriza actele de comunicare publică a programelor respective în locuri accesibile după plata cazării, precum și dreptul de a interzice/autoriza actele de retransmisie a acelor programe, care sunt realizate fie prin undele radio, fie prin cablu, independent de aspectul dacă organismul care efectuează această retransmisie către public este el însuși organism de radiodifuziune, recurenta a solicitat, în primă instanță, către Tribunal da Propriedade Intelectual [Tribunalul de Proprietate Intelectuală], să declare că difuzarea programelor canalului RTL de către intimata Salvor în camerele de hotel pe care le exploatează încalcă în mod simultan aceste două drepturi sau, cel puțin, pe cel de al doilea (dreptul de a autoriza sau a interzice actele de retransmisie a acelor programe).
- 25 Tribunal da Propriedade Intelectual [Tribunalul de proprietate intelectuală] a statuat că distribuirea canalului RTL efectuată de intimata Salvor în camerele hotelurilor sale nu încalcă dreptul de retransmisie prevăzut la articolul 187 alineatul 1 litera a) din CDADC, având în vedere că dreptul de retransmisie menționat la această dispoziție legală include retransmisia programelor de radiodifuziune numai în cazul în care organismele care o efectuează sunt organisme de radiodifuziune (cu alte cuvinte, atunci când retransmisia respectivă se încadrează literalmente în definiția noțiunii de „retransmisie” prevăzute la articolul 176 alineatul 10 din CDADC) și că intimata Salvor este o întreprindere hotelieră, astfel încât nu poate fi calificată drept organism de radiodifuziune.
- 26 Tribunal da Relação de Lisboa [Curtea de Apel din Lisabona], prin hotărârea atacată cu recurs, a respins apelul și a menținut hotărârea pronunțată în primă instanță de Tribunal da Propriedade Intelectual [Tribunalul de proprietate intelectuală], în special în ceea ce privește lipsa elementelor legale ale dreptului de retransmisie pe care legislația în vigoare îl conferă organismelor de radiodifuziune.
- 27 Problema juridică fundamentală care se ridică în recurs și de care, în special, depinde admiterea sau respingerea cererilor formulate de recurentă este dacă distribuirea prin cablu coaxial a programelor de pe canalul RTL al recurteii, în diferitele camere ale hotelurilor Alvor Praia și Dom Joao II (exploatate de intimata), constituie o retransmisie a programelor respective, care este supusă, în lumina legislației în vigoare, autorizării de către organismul de radiodifuziune.

- 28 Dreptul organismelor de radiodifuziune de a autoriza și de a interzice retransmisia programelor lor – consacrat la articolul 187 alineatul 1 litera a) din CDADC, coroborat cu articolele 3 și 8 din Decretul Legislativ nr. 333/97 –, nu include numai retransmiterea simultană a emisiunilor în cazul în care organismul de radiodifuziune care le retransmite este diferit de cel care le realizează, ci și retransmisia către public, efectuată în mod simultan și integral prin cablu, a unei transmisii inițiale de emisiuni de televiziune sau de radio destinate captării de către public, independent de aspectul dacă organismul care efectuează această retransmisie către public este sau nu organism de radiodifuziune).
- 29 Astfel, Decretul legislativ nr. 333/97 a extins lista drepturilor conferite organismelor de radiodifuziune de către CDADC.
- 30 Acest text definește, la articolul 3 litera c), noțiunea de retransmisie prin cablu ca „retransmiterea simultană și integrală prin cablu către public a unei transmisii primare de emisiuni de televiziune sau de radio destinate captării de către public”.
- 31 Și, în conformitate cu dispozițiile articolului 8 din decretul legislativ respectiv, „în ceea ce privește [...] retransmisia prin cablu, organismelor de radiodifuziune li se aplică dispozițiile [articolului] 187 din Codul drepturilor de autor și al drepturilor conexe drepturilor de autor”.
- 32 Articolul 187 din CDADC stabilește domeniul de aplicare al *ius prohibendi* de care dispun organismele de radiodifuziune în ceea ce privește actele de exploatare a transmisiilor lor inițiale. Prin urmare, Decretul legislativ nr. 333/97, la articolele 3 și 8, a stabilit în favoarea organismelor de radiodifuziune dreptul de a autoriza sau de a interzice terților retransmisia prin cablu a programelor lor.
- 33 Or, instanța de trimitere a respins faptul că organismele de radiodifuziune au dreptul de a autoriza sau de a interzice terților distribuirea către public, efectuată în mod simultan și integral prin cablu, a unei transmisii inițiale de emisiuni de televiziune sau de radio destinate captării de către public.
- 34 Conform abordării adoptate în hotărârea atacată, organismele de radiodifuziune nu au dreptul de a interzice (sau de a autoriza) retransmisia prin cablu a emisiunilor lor în conformitate cu articolul 3 din Decretul legislativ nr. 333/97, ci numai dreptul de a interzice (sau de a autoriza) retransmiterea simultană a acestora în cazurile în care distribuitorul însuși este un organism de radiodifuziune [în conformitate cu articolul 187 alineatul 1 litera a) din CDADC].
- 35 Or, potrivit recurenței, interpretarea efectuată de instanțele de primul și al doilea grad de jurisdicție nu permite luarea în considerare *de iure condito* a utilității noțiunii de „retransmisie prin cablu”, prevăzută la articolul 3 din Decretul legislativ nr. 333/97, sau a trimiterii la articolul 187 din CDADC conținută la articolul 8 din textul respectiv.
- 36 Tot potrivit recurenței, Tribunal da Relação [Curtea de Apel din Lisabona] efectuează o interpretare în favoarea derogării de la legea în vigoare, fără a oferi

vreun motiv în acest sens și fără a explica semnificația pe care o acordă normelor juridice invocate de recurentă.

- 37 Articolul 187 alineatul 1 din CDADC stabilește domeniul de aplicare al *ius prohibendi* conferit organismelor de radiodifuziune din Portugalia. Cu toate acestea, dispoziția respectivă este completată de Decretul legislativ nr. 333/97 din 27 noiembrie 1997, care reglementează difuzarea prin satelit și retransmisia prin cablu a transmisiilor inițiale, garantând organismelor de televiziune anumite drepturi față de terții care distribuie transmisiile lor inițiale prin satelit sau prin cablu.
- 38 Decretul legislativ nr. 333/97 extinde, la articolul 2, drepturile (*ius prohibendi*) titularilor drepturilor de autor față de terții care efectuează acte de difuzare sau retransmisie (reglementate la articolele 149-156 din CDADC), incluzând în aceste acte (neautorizate de autor) difuzarea prin satelit și retransmisia prin cablu, astfel cum sunt definite în textul respectiv.
- 39 Prin urmare, așa cum articolul 2 extinde drepturile titularilor drepturilor de autor, pentru a include și dreptul de a interzice retransmisia prin cablu a operelor lor, astfel cum este definită la articolul 3, articolul 8 extinde în mod analog *ius prohibendi* al organismelor de radiodifuziune pentru a include și dreptul de a interzice terților neautorizați să distribuie prin cablu transmisiile lor inițiale.
- 40 Pentru a refuza să considere că situația de fapt stabilită se încadrează în noțiunea de retransmisia prevăzută la articolul 3 din decretul legislativ, care reglementează difuzarea prin satelit și retransmisia prin cablu a transmisiilor inițiale de radiodifuziune, potrivit recurenței, Tribunal da Relação [Curtea de Apel] s-a întemeiat pe două considerații.
- 41 Prima considerație pleacă de la premisa că Legea nr. 50/2004 din 24 august 2004 a modificat modul de redactare a articolului 176 din CDADC, păstrând noțiunea de retransmisie, astfel încât din aceasta se poate deduce că, în cazul în care Decretul Legislativ nr. 333/97 ar fi avut ca scop modificarea domeniului de aplicare al *ius prohibendi* al organismelor de radiodifuziune, această modificare s-ar fi reflectat în textul CDADC prin Legea nr. 50/2004 din 24 august 2004, ceea ce nu s-a întâmplat.
- 42 Potrivit recurenței, această interpretare ignoră total obiectivul Legii nr. 50/2004 din 24 august 2004. Scopul acestui text nu era de a armoniza regimul drepturilor conexe drepturilor de autor ale organismelor de radiodifuziune din Portugalia, ci doar de a transpune în dreptul național Directiva 2001/29/CE a Parlamentului European și a Consiliului din 22 mai 2001 privind armonizarea (la nivelul Uniunii Europene) anumitor aspecte ale dreptului de autor și drepturilor conexe în societatea informațională (cunoscută sub denumirea de „Directiva InfoSoc”).
- 43 Legea nr. 50/2004 din 24 august 2004 nu avea ca scop reformarea CDADC și nici nu intenționa să consolideze legislația privind drepturile de autor și drepturile conexe drepturilor de autor în vigoare la momentul respectiv. Prin această lege,

- numai Directiva InfoSoc a fost transpusă în dreptul național. Prin urmare, faptul că textul respectiv nu a modificat noțiunea de „retransmisie” prevăzută la articolul 176 din CDADC s-a datorat pur și simplu împrejurării că directiva care trebuia transpusă nu impunea o astfel de modificare. Recurenta nu înțelege modul în care această împrejurare poate influența interpretarea Decretului legislativ nr. 333/97.
- 44 Potrivit recurente, cea de a doua considerație a Tribunal da Relacao [Curtea de apel] se întemeiază pe Hotărârea Curții de Justiție a Uniunii Europene din 16 februarie 2017, pronunțată în cauza C-641/15.
- 45 În hotărârea respectivă se arată că: „[t]rebuie amintit că, în Hotărârea din 7 decembrie 2006, SGAE (C-306/05, EU:C:2006:764, punctele 47 și 54), Curtea a statuat că există un act de comunicare publică în sensul articolului 3 alineatul (1) din Directiva 2001/29 în cazul în care un operator hotelier transmite un semnal prin intermediul televizoarelor instalate în camerele clienților, oricare ar fi tehnica utilizată pentru transmiterea semnalului, și că natura privată a camerelor unei asemenea unități hoteliere nu se opune ca transmiterea unei opere prin acest mijloc să constituie un act de comunicare publică în sensul acestei dispoziții” (punctul 17).
- 46 Potrivit recurente, Tribunal da Relação de Lisboa [Curtea de Apel din Lisabona] deduce din fragmentul respectiv că distribuirea canalelor de televiziune în diferitele camere ale unităților hoteliere constituie o comunicare publică și nu o retransmisie, indiferent dacă această distribuire se realizează prin cablu coaxial.
- 47 În opinia recurente, eroarea săvârșită de Tribunal da Relação [Curtea de Apel] pare să aibă la bază faptul că aceste două noțiuni (comunicarea către public și retransmisia prin cablu) se exclud reciproc – cu alte cuvinte, ca și cum faptul că un hotel efectuează un act de comunicare publică ar înlătura posibilitatea de a efectua un act de retransmisie prin cablu –.
- 48 În opinia recurente, niciuna dintre cele două considerații formulate de Tribunal da Relação de Lisboa [Curtea de Apel din Lisabona] nu justifică în mod adecvat interpretarea în favoarea derogării de la dispozițiile Decretului legislativ nr. 333/97.
- 49 Recurenta consideră că Tribunal da Relação de Lisboa [Curtea de Apel din Lisabona] a săvârșit o eroare atunci când a clarificat problema juridică examinată și că, având în vedere că aceasta a săvârșit erori grave în ceea ce privește interpretarea articolului 187 din CDADC coroborat cu articolele 3 și 8 din Decretul legislativ nr. 333/97, a pronunțat o hotărâre care trebuie anulată de instanța de trimitere, care va trebui să o înlocuiască cu o hotărâre în sens opus.
- 50 Recurenta solicită sesizarea Curții de Justiție a Uniunii Europene cu o cerere de decizie preliminară cu privire la problema în litigiu.
- 51 Intimatele, în memoriile lor în răspuns, solicită menținerea hotărârii atacate.

Prezentare succintă a motivării trimiterii preliminare

- 52 Astfel cum am arătat anterior, problema fundamentală care trebuie soluționată în recurs este dacă distribuirea prin cablu coaxial a programelor canalului RTL al recurentei, în diferitele camere ale hotelurilor Alvor Praia și Dom Joao II (exploatate de intimate), constituie o retransmisie a acestor programe, care este condiționată, în conformitate cu articolul 187 alineatul 1 litera a) din CDADC de existența unei autorizații din partea organismului de radiodifuziune emitent (în speță, recurenta).
- 53 Trebuie amintit că instanțele de primul și al doilea grad de jurisdicție au considerat că nu exista o „retransmisie” în sensul articolului 176 alineatele 9 și 10 din CDADC și al articolului 3 litera g) din Convenția internațională privind protecția artiștilor interpreți sau executanți, a producătorilor de fonograme și a organismelor de radiodifuziune, încheiată la Roma la 26 octombrie 1961, întrucât intimatele nu au calitatea de organisme de radiodifuziune.
- 54 Recurenta a susținut că dreptul conferit organismelor de radiodifuziune de a autoriza și de a interzice retransmisia programelor lor – prevăzut la articolul 187 alineatul 1 litera a) din CDADC, coroborat cu articolele 3 și 8 din Decretul legislativ nr. 333/97 – nu include numai retransmiterea simultană a programelor în cazul în care organismul de radiodifuziune care le distribuie este diferit de cel care le realizează, ci și transmisia către public, efectuată în mod simultan și integral prin cablu, a unei transmisii inițiale de programe de televiziune sau de radio destinate captării de către public (independent de aspectul dacă organismul care efectuează această distribuie către public este sau nu organism de radiodifuziune).
- 55 Pentru a răspunde la această întrebare, este necesar să se stabilească cu precizie întinderea protecției conferite prin reglementarea prevăzută la articolul 187 alineatul 1 litera a) din CDADC, coroborată cu reglementarea prevăzută la articolul 176 alineatele 9 și 10 din CDADC și cu dispozițiile Decretului legislativ nr. 333/97, prin care se transpune în dreptul național Directiva 93/83/CEE a Consiliului din 27 septembrie 1993 privind coordonarea anumitor norme referitoare la dreptul de autor și drepturile conexe aplicabile difuzării de programe prin satelit și retransmisiei prin cablu
- 56 Dreptul portughez aplicabil în prezenta cauză este cel care rezultă din CDADC, în special din articolul 176 alineatele 9 și 10 și din articolul 187 alineatul 1 litera a), care au următorul mod de redactare:

Articolul 176

„9. – «Organism de radiodifuziune» înseamnă orice organism care realizează programe de radiodifuziune sonoră sau vizuală, care constau în difuzarea de sunete sau imagini, sau reprezentarea acestora, în mod separat sau împreună, prin cablu sau wireless, în special prin unde hertziene, fibre optice, cablu sau satelit, destinate captării lor de către public.

10 – «Retransmisie de emisiuni» înseamnă retransmiterea simultană efectuată de un organism de radiodifuziune a unei emisiuni a altui organism de radiodifuziune.”

Articolul 187

„1– Organismele de radiodifuziune au dreptul de a autoriza sau de a interzice:

a) retransmisia programelor acestora prin unde radio.”

- 57 La rândul său, este de asemenea relevant, pentru soluția care trebuie pronunțată în prezenta cauză, ansamblul dispozițiilor Decretului legislativ nr. 333/97, în special ale articolului 3 litera c) din acesta, care definește noțiunea de „retransmisie prin cablu” (a se vedea punctul 30 de mai sus).
- 58 Articolul 8 din textul respectiv prevede în mod expres că, în ceea ce privește retransmisia prin cablu, se aplică, printre altele, articolul 187 din CDAC.
- 59 Or, având în vedere cadrul de reglementare în vigoare, există îndoieli cu privire la compatibilitatea interpretării normelor aplicabile din CDADC și din Decretul legislativ nr. 333/97 cu Directiva 93/83 a Consiliului, în esență, referitor la aspectul dacă, în pofida modului de redactare a articolului 187 alineatul 1 litera a) din CDADC, lista drepturilor conferite organismelor de radiodifuziune trebuie considerată extinsă, ținând seama în special de dispozițiile Decretului legislativ nr. 337/97 și de sursa lui originară, Directiva 93/83/CEE (Directiva Satelit și Cablu).
- 60 Având în vedere cererea formulată în recursul declarat de recurentă, admiterea sau respingerea acestuia depinde de sensul în care se soluționează chestiunile a căror examinare se solicită Curții de Justiție a Uniunii Europene.
- 61 În afară de hotărârea instanței de prim grad și de hotărârea Tribunal da Relação de Lisboa [Curtea de Apel din Lisabona] pronunțate în prezenta procedură, instanța de trimitere nu cunoaște o jurisprudență portugheză care să răspundă – în mod direct – la întrebările specifice adresate în prezenta cauză și nici o jurisprudență a Curții care să le furnizeze răspunsuri – în mod neechivoc.
- 62 Având în vedere că Supremo Tribunal de Justiça [Curtea Supremă de Justiție] este instanța de recurs, se hotărăște, în conformitate cu articolul 267 din Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene, sesizarea Curții de Justiție a Uniunii Europene cu întrebările reproduse anterior.